המחזמר

סאלח שבתי

כתב וביים: אפרים קישון

70 הבימה
התיאטרון הלאומי

עד אנה תעמוד

זו הילדה מחוץ לתחום?
ראשית זכרונותיה במעברה
בה ראתה אור עולם
של צריפי פח, מי שופכין וגדר תיל.
מי יודע אם ניתן אי פעם
למחוק זכרונות אלה מנפשה
ולהכשירה לחיי אנוש?
הוריה מחלכאי העם
שלא מצאו עוז להנתק ממחסה מדומה זה
אליו נקלעו לפני שנים
ואותו רואים היום כתחנה סופית.
לא כך יכולים לראות את הדבר
בני ישוב משגשג.
ואם אין די בשיכון,
הרי יש להוסיף שיקום
בכל מחיר ומאמץ
עד שתהא אחרית המעברות

נשכחת מלב אדם

מתוך החוברת "כך נמלטים כך נקלטים" בהוצאת קרן היסוד המגבית המאוחדת לישראל.

המחזמר

סאלח שבתי

המחזמר "סאלח שבתי" שאב השראתו מן הסרט ומשפע המערכונים והתסכיתים שאפרים קישון כתב מאז היותו בעצמו תושב מעברת "שער העליה" ליד חיפה בשנת 1949, וחבר קיבוץ "כפר החורש" ליד נצרת. הדמות העממית סאלח גדלה והתחבבה על עם ישראל ברבות השנים, בגילומו הנהדר של חיים טופול.

המחזמר מחזיר לבמה את הדמויות המאכלסות את עולמו של סאלח שבתי, את בתו האהובה חבובה, את אשתו אתרוגה, הילדים מזל, שמעון, נסים ועובדיה (עבדאללה), וכן את ג'ולה החושבת את עצמה לקרובת המשפחה.

לא חסרים במחזמר חברי הקיבוץ הידועים; נוימן הגיזבר, פרידה המזכירה חמורת־הסבר, בת־שבע "הסוסיאלית", צ'צ'יק הסדרן וזיגי המדריך המאוהב.

אולם על הבמה צצו גם שפע של דמויות חדשות כגון: החבורה העליזה של המעברה ובראשה "אדון גולדשטיין", וכן חמשת עסקני המפלגות המלווים את האירועים בשירה ובריקוד, ואחרון־אחרון חביב - המחבר עצמו על כל חולשותיו.

בשתי מערכות מסופר על תולדות משפחת סאלח מכניסתה למעברה "תושיה ב" ועד החתונה הכפולה של זיגי וחבובה, ושמעון ובת־שבע.

המחזמר אינו חסר ביקורת חברתית נוקבת, דרך מאבקו של העולה סאלח בממסד אדיש ובדעות קדומות.

אלוף השש־בש מנסה להגיע לשיכון בכל הדרכים האפשריות החל במכירת קולו בבחירות וגומר בתור דוגמן־צילומים בשביל המגבית.

לא אחת מגיע סאלח לסף היאוש, אך אהבתו לאדם ולמדינה הצעירה מסייעת לו לצאת ממצוקתו.

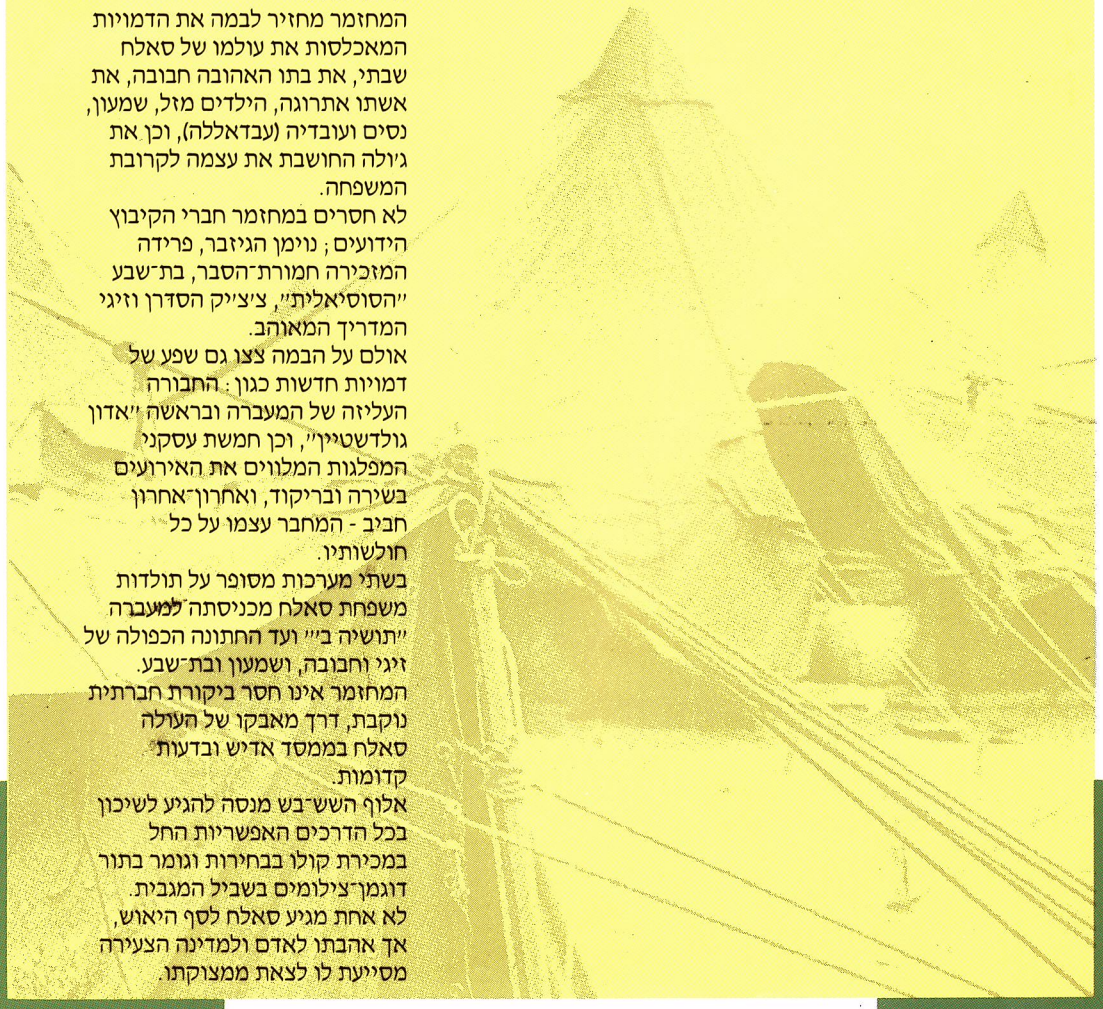

מחזמר בשתי מערכות מתקופת העליה הגדולה

מאת ובבימוי **אפרים קישון**

מוסיקה ותיזמור **נורית הירש**

פזמונים **חיים חפר**

תפאורה **רוני תורן**

תלבושות **יעל פרדס**

כוריאוגרפיה **גברי לוי, שלמה רוזמרין**

מנצח **משה זורמן**

תאורה **אריה כץ**

מנהלת הצגה **קורליה סגל**

מנהל טכני **רמי לוי**

עוזרי במאי **טל הררי, רם הלפנד**

עוזר למנהלת הצגה **יעקב קורח**

קורפטיטור **חיים גרינשפון**

הדרכה קולית **רחל הוכמן**

עוזרת למעצבת תלבושות **חוה דורון**

תכנון ועיצוב צליל **ג'ונתן דינס "אוטוגרף", לונדון**

מערכות קול **"מור הפקות"**

הצגה ראשונה: אולם רובינא, 21 באפריל 1988, יום העצמאות ה־40 למדינת ישראל

משך ההצגה: כשלוש שעות כולל הפסקה.

המשתתפים:

משפחת סאלח

סאלח שבתי **זאב רווח**

אתרוגה, אשתו **גאולה נוני**

שמעון, בנם הבכור **יהודה אליאס**

חבובה, בתם **דפנה דקל**

נסים **אייל לוי/ערן יובן**
מזל בני סאלח הקטנים **מילי הררי/שירלי קרלמן**
פנינה **שרון זרפיאן**
עבדאללה **כפיר דהן/ארז רוזנווקס**

ג'ולה זקנה בתקן של קרובה **שולמית אדר**

תושבי המעברה

גולדשטיין **אברהם מור**

הקשיש **ראובן גולדוויסר**

הפרחח **יוסי אשדות**

הפרחחית **ורדינה כהן**

ההונגרי **אלי מגוליאני**

הז'לוב **גרגורי טל**

הפונדקאית **דבי בסרגליק**

מלצרית **סיגי חזמה**

אנשי הקיבוץ

נוימאן, הגזבר **שמעון לב־ארי**
פרידה, מזכירת המשק **נירה רבינוביץ**
צ'צ'יק, סדרן העבודה **דוד דאור**
חברי המזכירות

בת־שבע **חני נחמיאס**

זיגי **ראובן לביא**

העסקנים

יחזקאל שולטהייס, מפא"י, ליגה א' **אברהם רונאי**

זולצבוים, מפא"י, ליגה ב' **מוסקו אלקלעי**

נרציסה, מפא"י, מזכירה **יעל עמית**

בר הוניג, נציג החזית הדתית **מישא נתן**

דניאל וייסברגר, מנהל המעברה **עמי מנדלמן**

זמרים (לפי סדר הא"ב)

עליזה אברג'יל, אדם זילברמן, חדווה מלר, יפית רייס

רקדנים (לפי סדר הא"ב)

אחיה אביזמר, ענת בן־דוד, צביקה בן־חמו, חגי בן־יהודה, לילך ברדה, אורית גולדברג, צפנת דגן, יוסי זבצקי, דפנה זמיר, ירון מידן, ציון מרציאנו, סוזי נגלשמיץ, ג'נט פוקס, מיכל פרחי, ראובן פרטוק, דני שוורץ

תזמורת

תופים **איקי לוי**

כלי הקשה **אורן בלבן**

בס **מיכה מיכאלי**

גיטרות **שמואל בודגוב**

סינתיסייזר **דריו מלכי**

חליל, קלרינט, בס קלרינט, סקסופונים **פטר ורטהיימר/גורי אגמון**

חצוצרה **אברהם פלדר**

טרומבון **מיקי דור**

כנר ראשי וויולן **אייל שילוח**

כינורות **איתן אורני, אידה גלזר, ירון דוד, כרמלה שוחט־ליימן, אמה מלמן**

הזמן: ראשית 1949, כמה חודשים אחרי פרוץ המדינה, תקופת נחשול העליה הגדולה.

המקום: מעברת־הפחונים "תושיה ב'" הקיבוץ הסמוך "ברכת־הגליל" והחורשה מעבר לקיבוץ.

סדר השירים

מערכה ראשונה

אוברטורה

כולנו יחד - שיר חמשת העסקנים: מוסקו אלקלעי, עמי מנדלמן, מישא נתן, יעל עמית, אברהם רונאי.

זבובים - תושבי המעברה.

אח־יא־ראבּ - שירו של סאלח - זאב רווח ומשפחת סאלח.

אני יודעת שיהיה לי טוב - שירה של חבובה - דפנה דקל.

העריסה נשארה לי שם - שירה של אתרוגה - גאולה נוני.

הורָה - ריקוד הקיבוצניקים - רקדנים.

אסיפת קיבוץ - אנשי הקיבוץ.

ככה לבדי - שירה של בת־שבע - חני נחמיאס.

תקנה אותי מאבא - שירם של זיגי וחבובה - דפנה דקל וראובן לביא.

שש בש - תושבי המעברה ורקדנים.

אח־יא־ראבּ - סאלח ומשפחתו.

מערכה שניה

כן כן כן - העסקנים.

הקוקיה - סאלח, תושבי המעברה ורקדנים.

זאת איננה אותה מנגינה - שירם של שמעון ובת־שבע - חני נחמיאס ויהודה אליאס.

בודד תהיה - זיגי ואנשי הקיבוץ - ראובן לביא והקיבוצניקים.

שיר הבַּרבָּר - זאב רווח ואנשי המעברה.

פינאלה - כל המשתתפים.

כך נולד, לפני 35 שנה, סאלח שבתי

הסוסיאלית

בת־דודתי נדיבה היא נערה חמודה מאוד והחולצה הלבנה וכובע־הקש מאוד הולמים את אישיותה הצנועה. כלומר, נדיבה היא עובדת סוציאלית מדופלמת, שגמרה בית־ספר מקצועי בו התמחתה בשיטות הפסיכולוגיות החדישות ביותר. ובכל זאת היא יושבת כעת מולי בדכאון־נפש מוחלט.

- מה קרה, נדיבה?

-אני זיפתית - מתיפחת בת־דודתי - אני חתיכת כלום...

- קיבלתי בלשכה מקרה חמור אחד - סיפרה נדיבה לאחר שנרגעה מעט - אדם חולה עם משפחה גדולה, שברח כבר שלוש פעמים מבית־החולים בחזרה למעברה. שאלתי מה לעשות במסכן כזה, אז אומרים לי בלשכה, שצריך ללכת למעברה ולטפל בו ברצינות. טוב, לקחתי את התיק שלו ואת הטפסים ונסעתי. אינני רוצה לתאר לך עכשיו כיצד נראתה המעברה אחרי הגשמים, העיקר שכמעט לא נשאר פחון והבוץ הגיע עד לקרסול. לבסוף מצאתי את ה"פונה" שלי, אבל בחיי, כמעט נפלתי מרגלי מרוב עייפות. אני עובדת רק זה ארבעה ימים, אתה מבין, עוד אף פעם לא עשיתי ביקור כזה בתפקיד. אז אני מסתובבת בין הפחונים כמו משוגעת, ואיש לא יודע איפה גר זבולון שבתי. היה לי חשק לבכות, כשנתקלתי בקצה המעברה באשה נורא רזה התולה כביסה. אז היא שואלת:

"הגברת הסוסיאלית?"

- הסברתי לה, כמו שצריך, שלא פונים אלי כמו אל גברת מן העיר ושמי פשוט: נדיבה. אז היא שואלת, מה הגברת רוצה כאן?

"שמי נדיבה" - אמרתי לה- "אולי את הגברת שבתי?" אתה יודע מה היא עונה לי? "לא גברת" - היא עונה - "אני אשתו". אני אומרת לך, נורא קשה אתם. האשה התחילה מיד לספר שאין לחם, ואין עבודה, שבעה ילדים, גברת בחיי אללה, שבעה ילדים ואחד בבטן, בן־גוריון. שאלתי אותה איפה בעלה והיא ענתה ש"בעל הבית" תיכף יבוא. ובאמת בא יהודי נורא אומלל עם כובע מצחיק כזה ואנו התישבנו על הספסל לפני הפחון שלו, ואילו אשתו תלתה כל הזמן כביסה...

- מה לספר לך? אני שואלת אותו: "מר שבתי, אתה לא עובד?" אז הוא עונה לי שבחוץ לארץ היה טוב, כאן לא טוב. זאת אומרת, הוא סנדלר, אבל "כאן לא רוצים אותו". "למה לא" - אני מתענינת - "אם אתה בעל מקצוע?" לא רוצים אותו, לא רוצים. אני מוסיפה לשאול:

"כמה זמן עבדת בתור סנדלר?"

"עוד לא עבדתי."

"מעולם לא?"

"אף פעם, גברת" - הוא אומר - "אבל כאן לא רוצים אותי".

- אז אתה מבין? האדם מלא כוונות טובות, אבל תשובות כאלה קצת מוציאות אותו מכליו. אני שואלת אותו אם ניסה כבר לקבל בארץ עבודה בסנדלרות והוא עונה לי, שעוד לא, מכיון שיש לו לב חלש, ולכן הוא אינו יכול לעבוד אלא רק עבודה קלה, אבל הסנדלרות לא עבודה קלה בשבילו, מפני שעוד לא ניסה אותה. צריך להשתגע. ומר שבתי עוד מתרגז ומתחיל להציק לי שאני צריכה לתת לו עבודה, הוא רוצה לעבוד, שבתי לא בטלן, שבתי הוא פועל טוב. אני מסבירה לו, שאני לא מטפלת בעניני עבודה, אז הוא משיב לי: "לא צריך לטפל, הגברת צריכה לתת פתק ללשכת העבודה".

"מר שבתי!" - אני אומרת לו - "אינני יכולה לתת שום פתק. בלשכת העבודה יש תור סוציאלי, וזה ענין לחוד. מתפקידי לעזור לך לפתור את בעיותיך האישיות והמשפחתיות. קודם כל עלינו לברר מה זה בעצם שמר שבתי מבקש?"

"קודם כל" - הוא עונה - "אני מבקש פתק!"...

- אז כבר הייתי נורא עצבנית. הוצאתי מן התיק את הגליון המשפחתי שלו והתחלתי למלא אותו. אני שואלת מה מספר הילדים? "שש" - הוא משיב - "שלום, מרדכי, עבדאללה, מזל, חבובה, שמעון ואורי". אני אומרת לו: מר שבתי, זה שבע. אז הוא אומר: "שבע? יהיה שבע". ענינים, אני אומרת לך, ענינים. מסתבר, שאף אחד מן הילדים אינו מסודר. עבדאללה הבכור הוא רווק, מפני שלא מקבל עבודה בלשכה, מפני שהוא לא חבר בהסתדרות ונותנים

מתוך החוברת "כך נמלטים כך נקלטים" בהוצאת קרן היסוד המגבית המאוחדת לישראל.

עבודה רק לחבר, אבל עבדאללה אינו יכול להירשם בהסתדרות מפני שאין לו כסף לשלם חברות, מפני שאין לו עבודה. שלום הוא גם כן גדול, אבל "ניתחו אותו בממשלה" ומאז הוא רק משחק שש־בש אצל הגזוז. חבובה היחידה המשתכרת, למרות שהיא משוגעת מגיל ארבע, כשנפלה מן התנור "בטעות". היא עוזרת בעיר, אבל לא נותנת הביתה פרוטה, מפני שהיא אוספת כסף בשביל נדוניה. מזל היא בת שתים־עשרה, אבל עוד לא יודעת לקרוא ולכתוב, מפני שהיא מתביישת ללכת לבית־הספר. לעומתה מרדכי החיגר לומד בקורס ערב אבל משתעמם שמה ותמיד בורח.

- ככה מספר לי מר שבתי ואני אומרת בנפשי, כמה צרות, למען השם, כמה צרות לאדם אחד, אבל, כמובן, אינני מראה לו. להיפך, אני עוד מציינת, שאין דבר יפה יותר ממשפחה גדולה. אז הוא אומר: "גם ג'ולה לא יודעת לזוז". אני שואלת: מי זה ג'ולה?

"היא זקנה אחת אצלנו בבית" - אומר מר שבתי - "כבר לא יודעת לזוז, רק אוכלת".

"היא קרובה שלך?"

"לא יודע, היא באה אתנו. אני חושב שהיא קרובה, מפני שאחרת לא היתה גרה אצלנו. היא שומרת על הקטנים בבית".

"מדוע הם לא בגן?"

"שלחו אותם בחזרה, מפני שאורי נשך באף של הגננת"...

- עכשיו תאר בנפשך, שנוסף על כל זה עוד נמצאת אשתו בהריון! אני אומרת לך, הרגשתי כל כך רע, שאין לך מושג. "מר שבתי" - אמרתי לו - "בחיי, אעשה את הכל כדי לעזור לך". אז הוא אומר: "טוב, בבקשה לתת לי פתק". הסברתי לו, שקודם כל צריך לגמור את הגליון המשפחתי - אך לא יצא מזה דבר. אני שואלת, למשל, מתי התחתן עם אשתו, אז הוא עונה שבחוץ לארץ. "בן כמה היית, מר שבתי?" עוד קטן. קטן מאוד. "בכל זאת" - אני מפצירה בו - "בכל זאת!" אז הוא עונה: "מובן, שבכל זאת. זה אצלנו ככה". הוא לא הבין שום דבר. אני שואלת שאלה פסיכולוגית כדי להבין את הרקע שלו: "מר שבתי, היו אלה נישואים מתוך אהבה?"

"כתוב" - הוא עונה - "ודבק האדם באשתו והיו לבשר אחד".

- אני שמחה שקיבלתי סוף־סוף תשובה מתקבלת על הדעת, אז הוא רואה שאני מבסוטה ותיכף מבקש פתק. "רגע אחד!" - פרצתי - "תן לי אולי לגמור את הגליון שלך! כמה אחים ואחיות היו לך?"

"היו - הוא אומר - בהחלט היו".

"כמה?"

"את זה אי־אפשר לדעת ככה. רבים מתו, גברת"...

- ברגע זה - אתה ודאי תצחק ממני, אבל שם זה לא היה כל כך מצחיק - ברגע זה פרצתי בבכי מתוך יאוש. זה היה הביקור הראשון שלי בתפקיד, וראיתי שזה פשוט לא הולך. ניסיתי להיזכר במה שלמדנו בבית־הספר. "מר שבתי!" - הפצרתי בו - "כיצד אוכל לעזור לך אם אינך מוכן לתת לי אפילו את האינפורמציות המינימליות? הבן אותי, מר שבתי, מתפקידי לרדת לסוף הבעיה הסוציאלית של משפחתך, הנעוצה, בעצם באי־הבטחון הסוציאלי בו אתם שרויים כעת"...

- "למה?" - הוא שואל כל הזמן ומעפעף בעיניו - "למה?"

"אי־בטחון זה נובע בעיקר מסיבוכים נפשיים אשר שורשיהם יורדים עד למאורעות הילדות הרחוקה ביותר" - הסברתי לו - "שהשפעתם הפסיכולוגית שוללת מן האדם את כושרו לפתור את בעיותיו בכוחותיו הוא".

"מי?" - הוא מתענין - "מי?"...

"רגע אחד, מר שבתי" - אני בוכה - "מיד אברר לך מדוע חשובים כל כך מאורעות הילדות. נניח שבילדותך נשך אותך נחש, אני יודעת שלא נשך אותך, אבל נניח לרגע קט, שאתה נבהלת אותו רגע ואחר כך שכחת את הכל. אולם המאורע הזה בכל זאת השאיר עקבות עמוקים בנפשו הרכה של הילד"...

"איזה ילד?" - הוא שואל - "על איזה ילד מדברת הגברת?"

"אתה, אתה, מר שבתי!" - אני צועקת - "מפני שמה קורה? כעבור כך וכך שנים אתה רואה סביב ביתך נחש"...

"לא צריך לפחד, גברת! אין פה נחש, ברוך השם, אין אף אחד" - הפסיק אותי מר שבתי, וראיתי שהוא מסתכל בי מוזר כל כך וגם מלטף את השערות שלי. שמתי קצת פודרה על אפי האדום והחלטתי לעשות נסיון אחרון: "מר שבתי היקר!" - אמרתי לו - "האינך מבין אותי? עלינו לשתף פעולה, עלינו להתידד, עלינו להכיר איש את רעהו, נכון מר שבתי?"

- אז אתה יודע מה הוא ענה? "נכון, גברת, צריך להיות ידידים טובים" - אמר ושאל לשמי. אמרתי לו ששמי נדיבה. אז הוא שואל אם אני "אשת־איש".

אמרתי לו שאני עוד בחורה, אז הוא שואל אם לאבא יש פרנסה? אמרתי שאבא כבר זקן, אז הוא גידף את לשכת העבודה שצריך לשרוף את כל הפקידים. "מר שבתי" - ציינתי - "כל זה יפה, אבל אני לא באתי בגלל זה", אולם הוא - כאילו לא שמע: "חתן יש?"

"יש לי חבר" - אני אומרת - "אבל אין לנו דירה".

"זה לא טוב" - קרא - "לאיש ואשה צריך בית. רגע אחד, גברת נדיבה". והוא מתחיל לחשוב ולבסוף פניו אורים והוא מוסר לי שלא רחוק מן המעברה מחלקת הממשלה דירות יופי. כל אחד מקבל, אם יש פתק. אני אומרת לו: "מר שבתי היקר, מי יתן לי פתק?" אז הוא אומר: "אני אתן לגברת". התחלתי לצחוק, מפני שזה היה כל כך משונה, אבל עוד מעט נסתבר, שהוא לא מדבר סתם בעולם. כלומר, מר שבתי הלך פעם אל המנהלת ווייסברגר, המטפלת בעניני השיכון, וביקש ממנה פתק בשביל בן־דודו. כמובן לא קיבל. "שום דבר" - מספר מר שבתי. - "נשארתי לפני הדלת וכל פעם שהגברת פייספרגר יצאה או נכנסה קמתי ואמרתי: "גברת פייספרגר! צריך פתק!" וככה כל יום בלי הפסקה. גבר פייספרגר! צריך פתק! צריך פתק! - עד שהגברת פייספרגר ביקשה העברה למקום עבודה אחר, אבל לא קיבלה העברה, ואז תיכף נתנה לי פתק בשביל בן־דודי, והם כבר יושבים בדירה יופי, תודה לאל. ומאז עושה הגברת פייספרגר כל דבר בשבילי מה שאפשר, רק שלא תצטרך לראות אותי. אם אני אכתוב לה פתק אז היא תיכף תתן פתק לגברת"...

- הקושי היחידי היה שמר שבתי לא יודע לכתוב עברית. אמרתי לו: אין דבר, זה לא כל כך חשוב. אז הוא נורא התרגש. "זה לא חשוב?" - התרעם - "לגברת נדיבה מגיע בית, את עובדת הרבה, עושה טובה לאחרים, כל האנשים באים ומדברים צרות ורוצים כסף, אבל אין כסף בשביל כל אחד. אז מה הגברת יכולה לעשות? צריך לעזור בלי כסף, רק בדיבורים, וזה קשה מאוד".

"מאוד קשה" - נאנחתי, ואז הוא שאל מה המשכורת? "145 ברוטו" - מסרתי לו והתביישתי קצת, מפני שזה באמת כלום, ואז הוא ביקש ממני נייר ועפרון ועשה חשבון. לאבא אני נותנת 25 לירה לחודש, החדר עולה גם כן בעשרים ואני צריכה לאכול יום־יום במסעדה וזה לפחות עוד 45 לירה ואז עוד לא דיברנו על שמלות ועל נסיעות ועל קולנוע...

"אתה רואה" - אמרתי - "אז איך אפשר לחיות מזה?"

"אסור לדבר ככה, גברת נדיבה" - ציין מר שבתי - "הגברת עכשיו במצב סוסיאלי קשה, אבל בעזרת השם יהיה טוב. אף פעם לא להתייאש, בחורה! המדינה שלנו עוד קטנה, צריך סבלנות. כשהגברת נדיבה היתה קטנה, נניח, לא נשך נחש את הגברת?"

"לא" - אמרתי לו מבולבלת לגמרי, ואז הוא קבע שזה יכול אולי להיות הסיבה לכל העסק. "כל בחורה רוצה להתחתן ואין כסף" - המשיך מר שבתי - "אבל הכל יבוא על מקומו בשלום, הממשלה עושה את הכל, אנשים טובים עוזרים, ברוך השם - גם אני כאן"...

- מה לומר לך? - התייפחה בת־דודתי - הוא היה בעצם נורא נחמד ושוחחנו עד הערב על הצרות שלי. ורק כשכבר התחיל להיות חושך, ראיתי שבעצם מה מתנהל כאן. אני הייתי בפעם הראשונה בתפקיד, אתה מבין, דווקא רציתי לשוב ללשכה עם תוצאות. אז מה? כשאנו נפרדים בהתרגשות רבה, הוא עומד ולוחץ את ידי ואומר: "הבראה שלמה, בחורה סוסיאלית מסכנה! אם יש לך צרות בלב, אם את רוצה שוב לדבר אתי - את זבולון שבתי תמיד תמצאי בפחון שלו... את אף פעם לא מפריעה לי... כולם יהודים, גברת נדיבה, כולם יהודים"... אז אתה מבין, למה לי עניינים כאלה?...

מעצבי ההצגה

אפרים קישון
(המחבר והבמאי)

בחיר הסאטיריקנים הישראליים, אפרים קישון, שספריו תורגמו לשלושים שפות, נחשב להומוריסטן הנקרא ביותר בעולם. רבים רואים בו את אב ההומור הישראלי. סרטיו עטורי הפרסים זכו מספר פעמים במועמדות ל"אוסקר" ובשלושה פרסי "גלובוס הזהב". מחזותיו כגון **שמו הולך לפניו, הכתובה, תוציאו את השטקר המים רותחים, הו הו יוליה** מוצגים ערב־ערב בעשרות תיאטראות בכל רחבי תבל. "סאלח שבתי" הוא הצגת הבכורה השישית של אפרים קישון בתיאטרון הלאומי "הבימה".

נורית הירש
(מלחינה ומתזמרת)

בוגרת האקדמיה למוסיקה בתל אביב. המשיכה את לימודיה באוניברסיטת קליפורניה בלוס־אנג'לס במקצועות מוסיקה וסרטים, מוסיקה בת זמננו ומוסיקה אלקטרונית ויותר מאוחר למדה קומפוזיציה בניו־יורק. כתבה מוסיקה ל־12 סרטים, ביניהם **השוטר אזולאי, השועל בלול התרנגולות, מאחורי הסורגים** ומוסיקה לסדרות טלויזיה והצגות. משיריה: **עושה שלום, בשנה הבאה, פרח הלילך, ללכת שבי אחריך, אבאניבי.** ייצגה את ישראל כמלחינה ומנצחת בתחרויות האירוויזיון ובמספר רב של פסטיבלי זמר בינלאומיים.

חיים חפר
(פזמונים)

נולד בפולין. עלה ארצה בגיל 11. בגיל 17 הצטרף לפלמ"ח, עסק בהברחת מעפילים מסוריה ולבנון. הקים את ה"צ'יזבטרון" והיה מפקדו.
למד ספרות בירושלים, סרטים בלונדון ומהחיים בתל־אביב.
כשהוא רץ מהר דוקר לו בצד ימין.
כתב כ־1000 פזמונים, חלקם קובצו בספרים. השתתף בכתיבת מחזות־זמר כמעט לכל התיאטראות בארץ, תירגם, כתב תסריטים.
מ־1945 חבר "אגודת דוברי אמת" מאז 1964 בעל טור ב"ידיעות אחרונות". חתן פרס סוקולוב 1969, חתן פרס ישראל 1983. יש לו בת בשם מימי, חבר בשם איצ'ה וחתולה בשם פִּיקֶלֶס. מוזר.

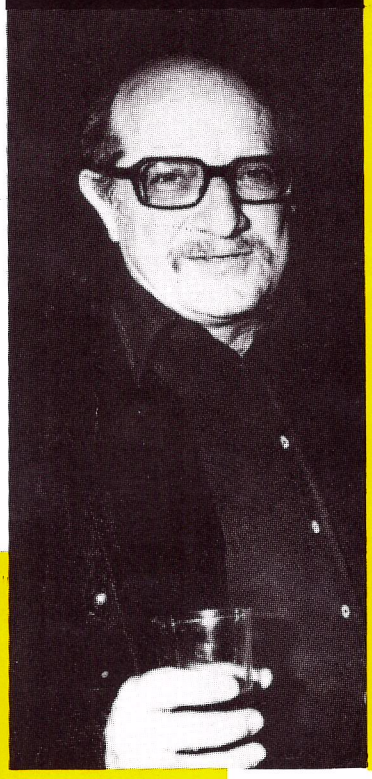

רוני תורן
(מעצב תפאורה)

נולד בירושלים. החל את לימודי הציור והתיאטרון בפריס, בוגר מגמת עיצוב־במה של החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל־אביב. בין ההצגות להן עיצב תפאורה ותלבושות: **אליל ההמונים, אותו ואת בנו, אילוף הסוררת** (באר שבע), **גימפל תם** (החאן הירושלמי), **האדונית והרוכל** (ת' עירוני חיפה), **טנזי** (בית ליסין), **הנשים האבודות מטרויה, קסטנר** (הקאמרי), **מאחורי הגדר,** (הבימה), **הללויה ברודווי** (אלט־אופר פרנקפורט), **אמריקה** (פסטיבל ישראל 1987). זכה בפרס מרגלית לשנת 1986. עורך ומגיש תכניות בגלי צה"ל. עבודה אחרונה: עיצוב האופרה **לה בוהם** עבור האופרה הישראלית החדשה.

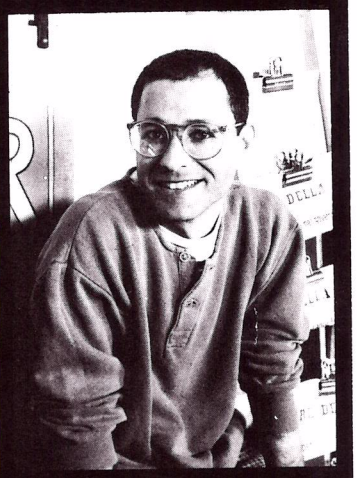

יעל פרדס
(מעצבת תלבושות)

בוגרת המגמה לעיצוב של החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל־אביב. עיצבה תפאורה ותלבושות להצגות: **נמר חברבורות, הדוד וניה, תזמורת על תנאי, החילוני האחרון, אירמה לה דוס, נוצות, אל תתפוס אותי במילה (חנוך רוזן), כולנו חתומים.**

גברי לוי
(כוריאוגרף)

החל את דרכו כרקדן בלהקת "כרמון". בין 1960־1963 למד ריקוד וכוריאוגרפיה בארה"ב וייסד להקה שנקראה "הצברים". עם שובו לישראל, הצטרף ללהקת "כרמון" כמנהל כללי וכעוזר בימאי במופע המוסיקלי הגדול של ישראל שעלה במקומות כמו "אולימפיה" בפריס, ניו־יורק, דרום אמריקה, דרום־אפריקה ועוד. ב־1973 החל לעבוד עם קבוצות שונות על עבודות כוריאוגרפיה שלו. הוא יצר את קבוצת "שלום" שהיא קבוצת הריקוד היצוגית של ישראל. מאז עשה כוריאוגרפיה לתוכניות טלויזיה, לפסטיבל השירים הישראלי ועוד. ב"הבימה" עשה את הכוריאוגרפיה להצגה **כובע הקש האיטלקי**. גברי לוי הוא הכוריאוגרף של הלהקות "צוותא גליל", "צוותא נגב" ו"צוותא ישראל".

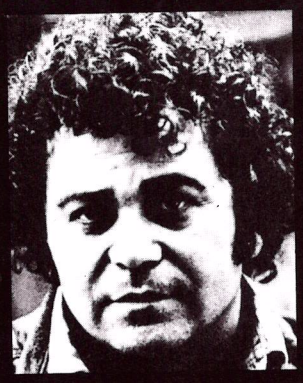

שלמה רוזמרין
(כוריאוגרף)

נולד בחיפה והתחיל בקריירה שלו כרקדן בלהקת "ג'אז פלוס" ובלהקות המחול "בת שבע" ו"בת דור". השתתף בסרטים הישראליים **קזבלן** ו**קוני למל בתל־אביב**. מאז 1976 רוקד בלהקת הייצוג של ישראל "שלום", ומזה 4 שנים הוא משמש כוריאוגרף של הלהקה. שלמה רוזמרין הוא הכוריאוגרף הקבוע של תוכניות־הפופ בטלויזיה הישראלית. הוא ביים את הריקודים בתיאטרון הקאמרי, במחזמר **יוסף וספינת החלומות בצבעי הקשת**. הוא מוכר כמורה לג'אז ועם שמו קשורה הכוריאוגרפיה של שירים ישראליים אשר זכו בפרסי האירוויזיון, כגון: אבאניבי, הורה, היי.

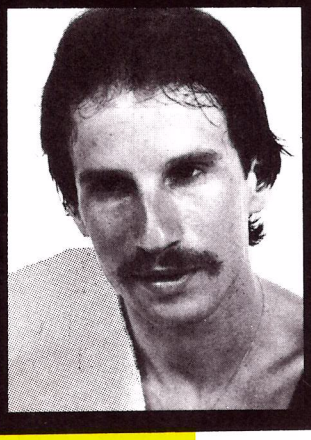

משה זורמן
(מנצח)

למד קומפוזיציה אצל לאון שידלובסקי וצבי אבני וזכה במילגה מטעם "קרן תרבות אמריקה ישראל". לאחר סיום לימודיו באקדמיה למוסיקה בת"א השלים את לימודי הדוקטורט שלו באוניברסיטת ניו־יורק. יצירותיו ועיבודיו בוצעו ע"י התזמורת הפילהרמונית הישראלית, תזמורת ההקלטות של רשות השידור, הסינפונייטה באר־שבע והתזמורת הסימפונית של בלטימור, ארה"ב. כמו כן כתב מוסיקה למחזות תיאטרון וללהקות המחול "ענבל" ו"בת־שבע". נמנה כיום על סגל ההוראה של החוג למוסיקולוגיה באוניברסיטת ת"א, המדרשה למורים ע"ש לוינסקי ובי"ס רימון.

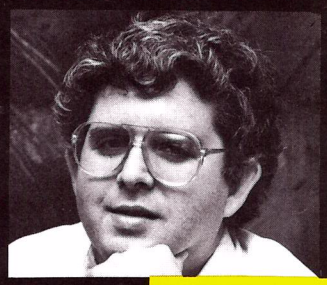

אריה כץ
(תאורה)

יליד תל־אביב 1940. תאורן במחלקת התאורה. עובד במחלקה החל משנת 1963. ב־1981 השתלם בגרמניה בנושא תאורת במה בתיאטרון העירוני והרפרטוארי של דיסלדורף. 7־1986 למד בבית הספר STUDIO & FORUM OF STAGE DESIGN בניו־יורק, ארה"ב. ב"הבימה" תיכנן תאורה להצגות **מכולת, מגדלים פורחים, מלחמה בבית, השדירה, גן ריקי.**

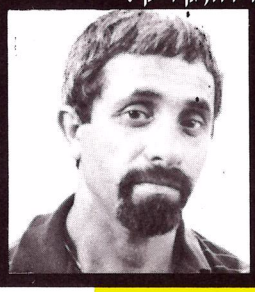

חיים גרינשפון
(קורפטיטור)

בוגר האקדמיה למוסיקה באוניברסיטת תל־אביב במגמות פסנתר והלחנה. עבד כקורפטיטור ופסנתרן בהצגות ובמחזות זמר: **גבירתי הנאווה, חוות החיות, יאקיש ופופצ'ה, אירמה לה־דוס, אמריקה, מעגל הגיר הקווקזי, סאלח שבתי**, וכמנהל מוסיקלי ב: **בצחוק ודמע יהודה נפלה - בצחוק ודמע יהודה תקום, החילוני האחרון.**

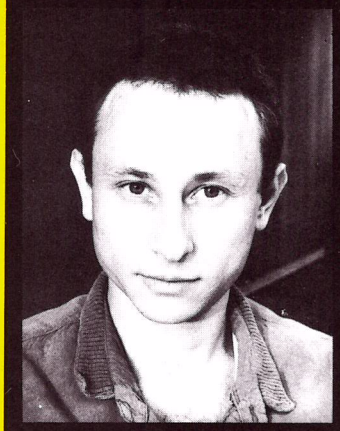

רחל הוכמן
(הדרכה קולית)

מורה לפיתוח קול, בוגרת האקדמיה למוסיקה באוניברסיטת תל־אביב. לימדה שלוש עשרה שנה בחוג לתיאטרון באוניברסיטת ת"א, בסמינר הקיבוצים ומראשוני המורים לתיאטרון בצה"ל. מלמדת בהשתלמויות מורים וזמרים כלל ארציים מטעם משרד החינוך והוועד הפועל של ההסתדרות, כמו־כן הכינה את עתודת זמרי המקהלה הפילהרמונית. השתתפה בהדרכה קולית ופיתוח קול במופע **פצצת טום** - שירי טום לרר, **מהגוני** בקאמרי, **מעבר לגדר** בהבימה. עיצבה והדריכה מופע קולי **קליידוסקופ** בפסטיבל ווקליזה ביפו 1987 בביצוע תלמידי סמינר הקיבוצים. מלמדת פיתוח קול בעיקר זמרי פופ ושחקני תיאטרון. הבולטים בהם: ירדנה ארזי, גלי עטרי, יהודה פוליקר, שרון ליפשיץ, חני ליבנה, חנה לסלאו, רבקה גור, עדנה פלידל ועוד. רחל הוכמן, ילידת קיבוץ מעברות, בתו של המלחין נ. נוסימוב.

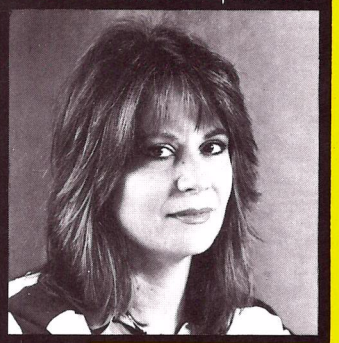

ג'ונתן דינס
(מעצב הצליל)

החל את הקריירה שלו בתחום ה־Sound באולפני הקלטה במשך שלוש שנים, לפני שהצטרף לבית האופרה המלכותי - ה"קובנט גארדן" ב־1973.
ב־1976 עזב את ה"קובנט גארדן" כדי לעצב את ההפקות "קורוס ליין" ו"אויטה".
מזה 14 שנה הוא עובד עם חברת "אוטוגרף" הלונדונית שרתמה את הידע שלה להפקות רבות, ביניהן **שחמט, חתולים, סטארלייט אקספרס, סוויני טוד החברה הגבוהה, נשקיני קייט, קמלוט, צלילי המוסיקה, כנר על הגג, הלו דולי, אנני** ורבות אחרות.
עיצב צליל לעשר ההפקות של **עלובי החיים** ברחבי העולם, ג'ונתן דינס שמח להיות חלק מהפקת המחזמר **סאלח שבתי** והוא מאחל לתיאטרון הצלחה בהפקה זו.
שיתף פעולה בעיצוב הצליל: פיליפ מלצר מתיאטרון "הבימה".

המשתתפים

שחקנים

זאב רווח (סאלח שבתי)

זאב רווח נולד במרוקו (15.8.40). בוגר ישיבה תיכונית חקלאית בכפר הנוער הדתי כפר חסידים. לאחר שירותו הצבאי בנח"ל סיים את בית הספר לדרמה בית צבי. מחזור ראשון. שיחק בתיאטרון הרפרטוארי באוהל, הקאמרי, וחיפה. עשרות תפקידים ראשיים, הבולטים שבהם: **הנרי הרביעי** (הנרי הרביעי), **הכושי עשה את שלו** (הכושי), **חתונת הדמים** (לאונרדו), **המלך אובו** (אובו), **מדיאה** (יאסון), **חתונת פיגרו** (פיגרו), **בובה, מהומה רבה על לא דבר** (בנדיקט). בתיאטרון המסחרי: **פאפא ליאון, בוטיק השקרים**. ערב יחיד **אסיר 00**, לאחרונה **תעשה לי טובה**. ב־1975 ביים את סרטו הראשון **רק היום** שהפך להצלחה גדולה. מאז ביים, כתב ושיחק בעשרות סרטים. הבולטים: **סנוקר, צ'ארלי וחצי, הגונב מגנב פטור, שרגא הקטן, לא לעלות יותר, טעות במספר, אדון ליאון, בובה.** ב־1988 קיבל את פרס הביקורת הבינלאומית בפסטיבל בריו עבור סרטו **בובה**. משחק בהבימה בפעם הראשונה בתפקיד סאלח שבתי.

גאולה נוני (אתרוגה)

ילדת ת"א. עוד לפני שירותה הצבאי הופיעה בתיאטרונים "סמבטיון" ו"זירה". שירתה בצבא בלהקת הנח"ל. הופיעה בתיאטרון "הבימה" ובתיאטראות פרטיים. בשש עשרה השנים האחרונות הופיעה בבימות שונות בוינה. במקביל למדה ולימדה תיאטרון. מתפקידיה הבולטים: **אירמה לה דוס** (אירמה), **קומדיה של טעויות** (אדריאנה), **נתן החכם** (רחל), **המשרתות** (הגברת), **העונה הבוערת** (הבת), **אמי הגנרלית** (האמא), **פרשת דרייפוס** (מאהבת אסטרהז'), **פפסי** (פפסי) ועוד. השתתפה בסרטים: **איי לייק מייק, סאלח שבתי, משפחת צנעני, אחרון האינקה, לא לעלות יותר** ועוד.

יהודה אליאס (שמעון)

בוגר להקת פיקוד צפון. התפרסם בשיר "קום והתהלך בארץ". זכה במקום ראשון בפסטיבל ערד עם שירו "אלייך". בימים אלה עובד על תקליט אריך נגן.

דפנה דקל (חבובה)

ילידת 66. בוגרת להקת הנח"ל. עובדת בימים אלה על תקליטה הראשון (עיבודים לשירים - מיקי גבריאלוב).

שולמית אדר (ג'ולה)

בוגרת בית הספר של "הבימה". מתפקידיה הבולטים: **ביבר הזכוכית** (לורה), **ארץ רחוקה** (אליזבטה פון ריטר), **קורטוב של דבש** (ג'ו), **נדנדה בשניים** (ג'יטל מוסקה), **בוסמן ולינה** (לינה), **גולים** (ביאטריס), **תמול שלשום** (רבקה), **אורזי המזוודות** (סבתא בוּבֶה), **איולף הקטן** (אשת עכברים). ערב יחיד על לאה גולדברג: **דמעה נגעה בדמעה.**

אברהם מור (גולדשטיין)

החל את דרכו בתיאטרון "האהל". היה בין מקימי להקת "בצל ירוק". הופיע בה עד ימיה האחרונים. משם עבר לחיפה ושיחק בתיאטרון העירוני מיומו הראשון. בין תפקידיו: **המשפט** (ק), **אנדורה** (הרופא). המשיך בתיאטרון הקאמרי שם שיחק כחמש שנים. בין תפקידיו: **הדה גבלר** (וורגן טסמן), **הנרי הרביעי** (פלסטף) ועוד. שיחק בתיאטרוני גיורא גודיק בהצגות **איי לייק מייק, גברתי הנאווה**. בתיאטרון "בימות" ב**בוסתן ספרדי** וכן השתתף במספר רב של תוכניות טלויזיה לילדים. לאחרונה ב"הבימה": **בבתא** (יהודה), **בדרך לברודווי** (ג'ק ג'רום), **מעגל הגיר הקווקזי** (שאובה).

ראובן גולדוווסר (הקשיש)

בוגר הסטודיו למשחק של ניסן נתיב. (מחזור ג' 1968). התחיל את דרכו בתיאטרון "האהל", עבר לתיאטרון חיפה, הקאמרי. שנים לסירוגין ב"הבימה" ותיאטרון לנוער. בין תפקידיו הבולטים: **מעלה קרחות** (ראש העיר), **מושל יריחו** (המושל), **טרטיף** (קליאנט), **חלום ליל קיץ** (הירח) ועוד. כעת מופיע בהצגה **בניטו**.

יוסי אשדות (הפרחח)

בוגר ביה"ס לאמנות הבמה בית צבי. במסגרת פסטיבל עכו שיחק בהצגות: **בצחוק ודמע, מזמור לדוד, יש בטוח.** ת. הספריה **הוזאנה**, ת. יובל **ג'ינג'י**, ת. ירושלים **המסע של הדוד מקס** עפ"י חנוך לוין. ת. ילדים ונוער **תרנגול כפרות** עפ"י אלי עמיר. במסגרת פסטיבל המחזה המקורי 87': **רחמים רחמים** ת. הסימטא. כיום משחק בתיאטרון ביממה בהצגות: **על גזענות ודמוקרטיה, דויד בן גוריון**. קולנוע: **שוברים, החולמים** ועוד. טלויזיה: תשדירי שרות וסרטי הסברה.

ורדינה כהן (הפרחחית)

כבת למשפחת "סולימן הגדול", אחות לחופני, פיני ויזהר כהן, נולדה ורדינה עם "המוסיקה בדם", וכבר מגיל צעיר הופיעה עם הוריה על במות ברחבי הארץ. את שירותה הצבאי עשתה בלהקה צבאית. ורדינה בוגרת המדרשה למוסיקה ע"ש לוינסקי, ובעלת תואר ראשון בחינוך מוסיקלי. עם סיום לימודי המוסיקה המשיכה בחוג לתיאטרון של אוניברסיטת תל אביב בלימודי משחק. השתתפה בהצגות: **תעלולי סקאפן** תיאטרון הקאמרי, **סיפור אהבה בשלושה פרקים** בתיאטרון בית ליסין. השתתפה בסרטו של חיים גיל **קסאח** ובתכניות טלויזיה שונות. בפברואר 88' יצא לאור אריך הנגן הראשון שלה - **נוסעת בעקבות האהבה**.

אלי מגוליאני (ההונגרי)

עלה לארץ מרומניה ב־1985. בוגר בית הספר למשחק בבוקרשט. שיחק במשך 15 שנה תפקידים שונים ומגוונים בהצגות: **אותלו** (יאגו), **טנגו** של מרוז'ק (סבא). שיחק בתיאטרון הלאומי בבוקרשט, בתיאטרון הולנדרה ובתיאטרון הקטן, מחשובי התיאטראות בבוקרשט. כמו כן שיחק בהצגות מוסיקליות ובמחזות יהודיים באידיש ובתיאטרון האידי בבוקרשט. השתתף במשדרי רדיו וטלויזיה. שיחק ב־9 סרטים ברומניה. משך 5 שנים ניהל קבוצת תיאטרון חובבים באוניברסיטת פלואשטי. השתתף ב**אילוף הסוררת** ו**בתזמורת על תנאי** בתיאטרון באר־שבע, לאחרונה ב"הבימה" **מעגל הגיר הקווקזי.**

גרגורי טל (הז'לוב)

נולד ב־1945 ברוסיה. גמר אקדמיה לאמנות במוסקבה. עבד בתיאטרון בלנינגרד ובמוסקבה. ב־1976 עלה לארץ. שיחק בהצגות תיאטרון ב"הבימה" וב"חאן".

דבי בסרגליק (הפונדקאית)

בוגרת החוג לתיאטרון באוניברסיטת ת"א. מלבד הצגות במסגרת החוג לתיאטרון, שיחקה 3 פעמים בפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו: **פונדק הרוחות, בראשית ברא, יצחק הבכיין ונקמתו במולדת.** שלוש עונות בתיאטרון לילדים ונוער: **יוסי ילד שלי מוצלח, מפי העם, המכשפה.** שתי עונות בתיאטרון המוסיקלי לילדים: **עליזה בארץ הפלאות, גברת פלפלת.** לאחרונה השתתפה ב**גברתי הנאווה והאוזן הפרטית והעין הציבורית.**

סיגי חזמה (מלצרית)

בת 22.5, ילידת ירושלים. בוגרת להקת פיקוד מרכז. השתתפה בשלישיית 90-60-90 ובהצגות הילדים **ג'ינג'י וקופיקו.** תפקידה הראשון ב"הבימה" - מאלנה ב**ג'ון גבריאל בורקמן.**

שמעון לב־ארי (נוימאן)

נולד בשנת 1942 בבוקרשט, רומניה. עלה ארצה בשנת 1948. את השרות הצבאי עשה בלהקת פיקוד צפון. משנת 1963, מופיע בתיאטרונים שונים. בין התפקידים שגילם: **מותו של סוכן** (הפ'), **מחכים לגודו** (ולדימיר), **וינסנט** (וינסנט ואן־גוך), הצגת יחיד. השתתף בתכניות סאטריות: **קטשופ איך אנחנו נראים** ועוד. כמו כן השתתף בעשרות תסכיתי רדיו ובתכניות טלויזיה: **ניקוי ראש, קלעים,** תכניות־זמר ודרמות טלויזיוניות. תרגם את המחזות: **וינסנט והאוזן הפרטית והעין הציבורית,** ובייס תכנית בלהקת פיקוד צפון, ואת המחזה **האוזן הפרטית והעין הציבורית.** שמעון לב־ארי הוא בעל תואר מ"א בתיאטרון, מאוניברסיטת תל־אביב. כמו כן היה מרצה בתולדות התיאטרון הישראלי והכללי, מורה למשחק, מרכז החוג לאמנות התיאטרון וראש מינהל הפקולטה לאמנויות באוניברסיטה. קרוב לעשרים שנה, מנהל הארכיון הישראלי לתיאטרון, באוניברסיטת תל־אביב.

נירה רבינוביץ' (פרידה)

נירה רבינוביץ ילידת תל־אביב. יוצאת להקת פיקוד הצפון. שיחקה בתיאטראות הרפרטוארים. בקאמרי: **הכושי עשה את שלו** (התימניה), **הרפתקה בקרקס** (החתול), **עוץ לי גוץ לי** ועוד. ב"הבימה": **פרגינט** (סולווג), **שמו הולך לפניו** של אפרים קישון. בחאן הירושלמי: **גימפל תם** (אלקה). בנווה צדק: **מוכרים בלבד** ובתיאטראות המסחריים: **המגילה ושירי החומש** של איציק מאנגר. **אמא יהודיה, אופרה שגעון** ועוד. בתיאטרון לילדים ולנוער **נחמן.** השתתפה בתכניות רדיו וטלויזיה. הוציאה תקליט פולקלור יהודי וכן תקליטים רבים לילדים.

דוד דאור (צ'צ'יק)

בוגר להקת פיקוד המרכז. השתתף בערב שנקרא **שירים עד כאן** עם נחום הימן ונתן יהונתן.

חני נחמיאס (בת שבע)

מקצוע - אמא לשני ילדים (תום ומאי). עיסוק צדדי - תיאטרון. בוגרת להקת הנח"ל. השתתפה בקאמרי: **מיטות משונות, סוויני טוד, טוב, קולי קולות קלים, בית ספר לריקודים.** בידור קל: **תולדות עם ישראל תיקונים והשלמות, אופרה שגעון.** קולנוע: **בובה.** טלויזיה: **בלי סודות, מאשה.**

ראובן לביא (זיגי)

בן 22. זה עתה השתחרר מלהקת הנח"ל וזוהי לו ההפקה הראשונה באזרחות. עובד בימים אלה על אלבום סולו ראשון.

אברהם רונאי (יחזקאל שולטהייס)

נולד בבודפשט, הונגריה. בגיל 10 התקבל לתיאטרון לילדים ולנוער ע"ש לאקנר, ומאז, זה 40 שנה לא ירד מקרשי הבמה. בוגר הסטודיו לדרמה של תיאטרון לאקנר. בארץ מולדתו השתתף גם במספר סרטים, ביניהם **אי שם באירופה** שזיכה אותו מאוחר יותר בפרס בפסטיבל הסרטים בלוקרנו. את הפרס קיבל לידיו כחייל צה"ל וכחבר להקת **הכרמל** בשנת 1949. 10 שנים היה חבר תיאטרון "האהל" ומזה 24 שנה שחקן "הבימה" ואף נמנה על חבר הנאמנים של התיאטרון. בין תפקידיו הבולטים: **נשי וינדזור העליזות** (פלסטף), **מארה סאד** (המרקיז דה סאד), **הבית** (הארי), **אמא קוראז'** (הכומר), **קץ הימים** (יוסט), **טרוילוס וקרסידה** (פנדרוס), **רומולוס הגדול** (רומולוס), **המלך מתיא הראשון** (שר השרים), **השקיעה** (מיסייה בויארסקי), **בית ספר לנשים** (כריסאלד). השתתף ביותר מ־35 סרטים ובמאות תסכיתי רדיו. חתן פרס "המועצה לתרבות ואמנות". שחקן השנה 1972, פרס נורדאו - 1963, פרס הרצל - 1973. לאחרונה: **מעגל הגיר הקווקזי** (הנסיך השמן).

יעל עמית (נרציסה)

בוגרת להקת פיקוד המרכז וביה"ס לאמנות הבמה בית צבי. שיחקה בהבימה: **פילומנה, מכולת, משיח** ועוד. בתיאטרון חיפה: **מהומה רבה על לא דבר, פטרית הרעל, הלם קרב.** תיאטרון באר שבע: **דון ז'ואן חוזר מהמלחמה, מקהלת אי הסכמה, תזמורת על תנאי** ועוד. בפסטיבל עכו: **זהבה ושלושת בעליה** (זהבה). הפקות מסחריות: **תעשה לי טובה, הדשא אצל השכנה.** לאחרונה משתתפת במופע **לצון נופל על לצון.**

מישא נתן (בר־הוניג)

בן למשפחת שחקנים נודעים מוורשה. לאחר סיום לימודיו בביה"ס, הופיע בתיאטרון שנוהל ע"י אביו. עם הוריו וכל הלהקה עבר לתיאטרון שנוהל ע"י זיגמונד טורקוב, תיאטרון ויקט (התיאטרון האמנותי של ורשה). לאחר מלחמת העולם השניה הופיע בגרמניה בתיאטרון הייצוגי האידי תחת שרביטו של הבמאי אלכסנדר ברדיני. לאחר עלייתו לארץ ב־1949 הופיע בתיאטרונים: **דו רה מי, תיאטרון זירה, האהל, מועדון התיאטרון, התיאטרון הקאמרי, הבימה, תיאטרון באר שבע.** בשפה האידית שיחק עם דג'יגאן, בולוף ואידה קמינסקה. הופיע במאות תפקידים.

עמי מנדלמן (דניאל וייסברגר)

יליד 1950, חיפה. הופיע בלהקות מקומיות בחיפה. בצבא שירת בלהקת התותחנים. אחרי שירותו הצבאי - להקת "אף אוזן גרון" (תקליט ראשון), להקת "הכל עובר חביבי" - 10 תקליטים. הופעות בארץ ובעולם. ב־1981 הופיע עם הלהקה בתחרות האירוויזיון באירלנד עם "הלילה".

מוסקו אלקלעי (זולצבוים)

יליד בוקרשט, רומניה. בעל תואר שני בפקולטה לתיאטרון באוניברסיטת בוקרשט. עובד על בימות מקצועיות מאז 1948. בין תפקידיו: **החולה המדומה** (ארגנט), **הדה גבלר** (השופט בראך), **הלוויה חורפית** (ברגונצלה), **הלילה השנים־עשר** (טוביו), **סנג'ר** (ג'ורג'י), **מלון קטן בצד** (ז'ורז' פנטורל). לאחרונה **נמר חברבורות** (יוסף אוז'יצר), **שקיעה** (בורבריינייץ ופיאטרובל), **מירל'ה אפרת** (נחומצ'ה). **מעגל הגיר הקווקזי** (לברנטי).

רקדנים

עליזה אברג'יל (זמרת)

נולדה בשנת 1967. השתתפה בתקופת התיכון בלהקות נוער מקומיות שונות בפ"ת. יוצאת להקת הנח"ל. הפקה ראשונה באזרחות.

אדם זילברמן (זמר)

יליד חיפה. בוגר להקת פיקוד צפון. משחק בתיאטרון לילדים ולנוער.

חדווה מלר (זמרת)

ילידת תל־אביב. בת 30. הופיעה בתיאטרון "בימות" אצל יעקב אגמון עם רביעיית המועדון. התגייסה ללהקת שריון. תוכנית יחיד במסגרת הצבא - ערב שירי תיאטרון ופנטומימה עם חנוך רוזן. שיר בפסטיבל הזמר בשנת 1977 "**משהו מוכרח להשתנות**". השתחררה מהצבא ופרשה לטובת חיי משפחה. חזרה לאחר 7 שנים להופעות במסגרת "שלום 87" בארץ ובחו"ל כזמרת סולנית. נשואה + 2.

יפית רייס (זמרת)

ילידת ת"א. בוגרת מדרשה למוסיקה. לומדת זימרה באקדמיה למוסיקה בת"א. זמרת סולנית בתבורת זמר בניהולו של יאיר רוזנבלום. שרה מספר שנים בלהקת "**אדם לאדם**". השתתפה 3 שנים ברציפות בפסטיבל ערד עם החבורה. פסטיבל ב"בבוכום" - גרמניה. סיבוב הופעות בשוויץ ובאנגליה.

אחיה אביזמר (רקדן)

בן 26, בוגר סמינר הקיבוצים. רקדן ומורה לתנועה ומחול. השתתף כרקדן בהצגות: **גברתי הנאווה, אירמה לה דוס, מעגל הגיר הקווקזי**.

ענת בן־דוד (רקדנית)

בת 24, מורה למחול ג'אז. למדה אצל רינה שיינפלד מחול מודרני ומספר שנים למדה ג'אז. בין היתר סיימה שלוש שנים לימודי תולדות האמנות ועיצוב גרפי בשלוחה של הטכניון בת"א.

צביקה בן־חמו (רקדן)

החל את דרכו בלהקות ריקודי־עם והשתתף בהופעות בחו"ל. לאחר שירותו הצבאי רקד בלהקות "ענבל", "כרמון", "בת שבע 2". רקד כמתלמד בבת־שבע הבכירה. השתתף בהצגות, סרטי קולנוע, וסרטוני פרסומת.

חגי בן־יהודה (רקדן וכוריאוגרף)

בוגר האקדמיה למוסיקה ומחול ע"ש רובין, ירושלים. זכה בפרס בתחרות כוריאוגרפיה ע"ש גרטרוד קראוס ב־1984. הופיע בעבודות משלו ב**גוונים במחול** 84־86. הופיע במסגרת אמנות לעם בתכנית שלו ושל רקדנית נוספת על תיאטרון מחול. עבד כשנתיים בתיאטרון תנועה "**תמונע**" והופיע איתם בתכנית **תשתו קפה**. כמו כן השתתף בהצגות: **כנר על הגג, אירמה לה דוס, בית ספר לנשים, כלה מסורה, מותק, נרקיסוס**. כרגע מנהל את "רעים" מרכז עירוני למחול בחולון.

לילך ברדה (רקדנית)

ילידת 66. רוקדת כ־9 שנים. רקדה בלהקת מחול יצוגית איתה עשתה סיבוב הופעות באירופה. מופיעה בטלויזיה ב**להיט בראש**. רקדה בהפקות: **אלאדין, סילבה נסיכת הצ'ארדש**. רוקדת באלט קלאסי ומודרני בביכורי העיתים וכן בלהקת העתודה של **קול ודממה**. כמו כן הופיעה במסגרת פסטיבל "דרור".

אורית גולדברג (רקדנית)

ילידת 65. שרות צבאי בחיל־הים כמדריכת טיולים. את דרכה האמנותית התחילה בלונדון ב־Royal Ballet School. הופיעה כ־4 שנים עם להקת הריקוד חיפה, כ־3 שנים עם להקת היצוג של ישראל "שלום 88". במסגרת לימודי הריקוד שלה למדה בבי"ס לג'אז של מונטריאול שבקנדה. כיום לומדת מדעי החברה באוניברסיטת תל־אביב וכן עובדת כבר שנתיים בתור דיילת אויר באל־על.

צפנת דגן (רקדנית)

ילידת 61. 1982־1980 שרות צבאי. 1985־1982 מכללה לחינוך גופני במכון וינגייט, בוגרת מגמת מחול. 1987־1985 שהייה בארה"ב. 1988 מצטלמת, רוקדת.

יוסי זבצקי (רקדן־זמר)

התחיל לרקוד לפני שירותו הצבאי בלהקת "כרמון" ובהרכבי ג'אז שונים. לאחר השירות הצבאי נסע לניו־יורק שם הופיע בלהקות הריקוד נוונטיקואה, רבקה קלי, פיטס וכמו כן הופיע כרקדן־זמר במחזמר **עליזה בארץ הפלאות** ו**אנני** בתיאטרון פלזה בניו־ג'רסי. מאז שובו ארצה מלמד בלט וג'אז ועובד על יצירות משלו.

דפנה זמיר (רקדנית)

בת 24. החלה את לימודי המחול במסגרת "הבלט הישראלי". הופיעה ברחבי הארץ ובחו"ל במסגרת להקת המחול הייצוגית "שלום 88". תלמידת השנה השלישית באקדמיה למוסיקה ולמחול ע"ש רובין בירושלים. הופיעה באופרטה **סילבה נסיכת הצ'ארדש**. מופיעה בהצגות "הבימה": **המלך מתיא הראשון, בית ספר לנשים**.

ירון מידן (רקדן)

יליד 63. בוגר תואר ראשון במתימטיקה וכלכלה באוניברסיטת ת"א. כוריאוגרף של **להיט בראש** בטלויזיה. מדריך להקות מחול. השתתף כרקדן־זמר בקדם־אירוויזיונים ובפסטיבלי זמר. לאחר פציעה בצבא שירת כמדריך אמנותי לאירועים וכוריאוגרף ללהקות מחול צבאיות.

ציון מרציאנו (רקדן־זמר)

בן 27. רקדן מורה למחול קלאסי. בוגר בית הספר למחול של "בת דור". רקד ב"כרמון" ובתיאטרון המחול של ענבל. השתתף בהפקות ב"הבימה": **בית ספר לנשים, המלך מתיא הראשון, מעגל הגיר הקווקזי**.

סוזי נגלשמיץ (רקדנית)

בת 24. למדה מחול בקלן - גרמניה, ובקאן - צרפת. רקדנית ומורה לסטפס, ג'אז ובלט. הופיעה בערוץ השלישי של הטלויזיה הגרמנית.

פוקס ז'נט (רקדנית־זמרת)

למדה מחול בביכורי העיתים. רקדה בלהקות "שלום" ו"כרמון". הצגות: **הללויה ברודווי** בגרמניה, **עובר ושב** עם גדי יגיל, **המלך מתיא הראשון** ב"הבימה", **גברתי הנאווה, סילבה נסיכת הצ'ארדש** ובסרטים: **יפהפיה נרדמת, בגדי המלך החדשים**.

מיכל פרחי (רקדנית)

בוגרת מכון וינגייט במגמה למחול, כעתודאית. שרות צבאי כסמלת כושר קרבי בביה"ס לכושר גופני - וינגייט. שנתיים בלהקת "בת שבע 2" כרקדנית. שהייה של שמונה חודשים בארה"ב. רקדנית־שחקנית ב"הבימה" בהצגות: **המלך מתיא הראשון, בית ספר לנשים, מעגל הגיר הקווקזי**. רקדנית־שחקנית בתיאטרון לילדים ונוער. מקיימת סדנאות מחול בבתי ספר ברחבי הארץ.

ראובן פרטוק (רקדן־זמר)

בן 24. תושב קרית גת. סטודנט למשחק באוניברסיטת ת"א וחבר בלהקת המחול של האוניברסיטה. השתתף כרקדן בסרטים ולאחרונה במחזמר **אירמה לה דוס**.

דני שוורץ (רקדן)

בן 26. תושב קרית גת. החל ללמוד מחול ב־1984 באולפן בת־דור. הופיע עם להקת ענבל. הופעה עם קבוצת "טרה" בעכו 1986. תלמיד משחק שנה ב' באוניברסיטת ת"א. משתתף בהצגות: **בית ספר לנשים, מעגל הגיר הקווקזי**.

העתונות על סאלח - תגובות מוקדמות

ידיעות אחרונות

ספטמבר 87'

יהודית אוריין

אל תטפסו על סאלח

מה רוצים מ"הבימה"? למה אמנות צריכה להעמיד מודלים חיוביים לחיקוי ?

ה"נאורים", סלקו ידיכם מסאלח שבתי. הדמות העגולה, העסיסית והאותנטית מן המעט שראוי היה להשתייר משנות ה־50. לקראת חגיגות ה־40 למדינה עומד תיאטרון "הבימה" להחיות את סאלח שבתי - הפעם בצורת מחזמר, החזרות טרם החלו וכבר נשמעים קולות, התובעים לגנוז את המחזמר על מנת שלא לפגוע בעדות המזרח.

בשם השוויון והדמוקרטיה אפשר להרוס כל אמנות. אבל יש כאן טעות בסיסית: האמנות לא נועדה להעמיד מודלים חיוביים לחיקוי. אם מתכוונים לחנך באמצעות ספרות ואמנות, נעשים ז'דאנוביסטים בחסות הדמוקרטיה. הדרישה לדמויות חיוביות היא אימת היצירה, אלא שבעבר לא החזיקו בה מעולם אנשים נאורים והומאניסטיים. אלה מפחידים אותי יותר ממלכים אבסולוטיים ולא פחות משר התרבות של סטאלין, שעל שמו נקראת השיטה כולה.

כשראיתי בטלויזיה, בתוכניתו של ירון לונדון, קטעים מ"סאלח שבתי", נדהמתי לראות באיזו מידה לא נפגע הסרט מניבי הזמן. סאלח לא מוכר את בתו משום שהוא סרסור, הוא מוכר אותה משום שבתרבות שממנה בא, המחיר קובע את הערך.

בטח, בעבור מזכירת הקיבוץ המיובשת איש לא ישלם וגם לא יטול חינם. היא ודומיה הם מושא הסאטירה של קישון, ולא סאלח שבתי.

אינני זוכרת כיצד מסתיים הסרט, אבל הפיליטון המקורי הסתיים בכך, שבכסף שקיבל רוכש סאלח כלה לבנו. מערכת סגורה עם הגיון פנימי. היא מצחיקה רק משום שהיא מתנפצת אל המערכת האחרת, "המודרנית".

מדוע לא נזעקו יוצאי גרמניה נגד הפיליטונים על היקים? למה האם הפולניה, שכולנו אוהבים לשנוא, אינה דורשת רהביליטאציה? מדוע רק בן ליהודי המזרח בא להילחם על כבודם? וכי לפליטי אירופה לא נעשו אז עוולות קשות, מתוך קהות? אין לי סימפטיה למקופחיסטים מקצועיים, המקבלים עידוד מסוציולוגים חסרי אחריות, ועסוקים בהתחשבנות עקרה עם עברם.

אפרים קישון תרם רבות לסאטירה העברית, האזרחית (הפובליציסטיקה הפוליטית שלו אינה סאטירה). סאלח שבתי הוא סטריאוטיפ בהכרח, שכן אין הומור ואין קומדיה בלי אבטיפוס. דמויות פרטיות, חד־פעמיות ברומאן, בדרמה ובטרגדיה, לא בסאטירה. טרטיף והחולה המדומה של מולייר אינם סטריאוטיפים של צבועים והיפוכונדרים? אין לסאלח שבתי הרבה דמויות מתחרות ביצירה של שנות ה־50.

יום חמישי, ט"ז באלול תשמ"ז - 10.9.1987

הארץ
ספטמבר 87'

הטלויזיה של השבוע

הדה בושס

הוויכוח על סאלח שבתי

הרגישות העדתית פורצת באחרונה במקומות לא־צפויים, כמחפשת לה מוצא. ואולי זו השתלשלות טבעית של הדברים. כאשר הדוב־רים הם בני הדור השני. בניהם של יוצאי המעברות. אלה כבר ישראלים מתוחכמים, ובכל זאת, רגישים ופגיעים. הם יוצאים להגן על כבוד הוריהם: "אבא שלי לא היה כזה", אומר מאיר עמור, בעימות בינו לבין אפרים קישון. הוא מתכוון לדמותו של סאלח שבתי, בסרט בשם זה. קישון וחיים חפר שוקדים כיום להפוך סרט זה למחזמר ל"הבימה". על כך יצא הקצף.

מאיר עמור היה רוצה שעל דור ההורים, יוצאי ארצות המזרח, ייכתב אפוס ציוני. הוא רואה בסאלח שבתי "ממוצע מאוד רדוד של חווית העליה, של יוצאי ארצות ערב", לדבריו, אין כמוהו סמל מייצג לאסוציאציות מצחיקות ומעליבות. עמור מדבר כסוציולוג בעל מעורבות רבה בנושא. אפרים קישון אמנם מבין את הרגישות של עמור - והרי גם קישון ראה עצמו כעולה חדש שקופח, ועדיין הוא חש מקופח. אבל הוא מייצג את הסופר־מחזאי וטוען שסאלח שבתי מייצג ומסמל רק את עצמו.

אם נאמץ את גישתו של עמור, יש לצאת נגד מנדלי מוכר ספרים מכאן, והגשש החיוור מכאן, לפנינו עימות בין שתי נקודות מבט. אין סיכוי שהאחד ישכנע את חברו. גם אם רגישויותיו של עמור מובנות לצופים, יש מקום להבהיר לו כי סאלח שבתי אינו פוסל כתיבת אפוס ציוני. יצירות קומיות ניזונות על פי רוב מסטרי־אוטיפים, וסאלח שבתי של קישון - קטעים מן הסרט ראינו בתכנית - הוא טיפוס עממי, על כל המעלות והחסרונות שטיפוס כזה משופע בהן. הוא דמות אנושית מאוד הנעשית אנושית יותר ויותר ברבות השנים. אמת המידה של עמור אינה זו שיש לשפוט על פיה דמויות. דרושה הפרדה בין קיפוח ואפליה במציאות, לבין מה שאנו רואים על המסך או על בימת התיאטרון. הרי רוב הדמויות הקומיות הגדולות נהפכו במשך השנים לסמלים מייצגים, גם אם לא נבראו כך. הביקורת הקשה שמותח קישון בסרט מכוונת כלפי הממסד הקולט של אותם ימים. חבל שעמור הצעיר לא השכיל להבחין בכך, במקום לקטר, ראוי שהוא וחבריו ינסו לכתוב את האפוס הציוני.

מעריב
ספטמבר 87'

ארז ביטון

סאלח שבתי - להציג או לא להציג

לנושא ההומור והשאלה אם להציג, או לא להציג את סאלח שבתי בחגיגות ה־40 למדינה, מחשש שהמזרחיים יפגעו, צריך להקדים ולומר, שאפרים קישון לא זקוק להגדרות ולהערכות, ויצירתו תישאר נכס צאן ברזל בספרות ההומור בארץ. בכלל, אצלנו כל תופעת פלא נתפסת כדבר מובן מאליו, וקישון עדיין תופעת פלא, ובין היחידים שיציר כפיהם הספרותי אמין ורחוק מסטריאוטיפ.

דמותו של סאלח שבתי, אם נוריד ממנה את הלבוש הלוקאלי־מזרחי היא דמות קלאסית ועומדת בשורה אחת עם דמויות דומות בספרות העולם כגון "שוויק" הצ'כי או "ג'וחה" הצפון־אפריקני - אנטי גיבור המצליח לתעתע במימסד ובסובבים אותו ותמיד יוצא חכם יותר.

הצרה היא, שבמציאות החברתית הרגישה של היום, כל דמות של מזרחי עלולה להתקבל כזלזול. חלק מהמזרחיים עדיין רגישים ביותר לכל דבר מזרחי, הבא מפי אשכנזים. מפני שהרבה מן הדמויות השליליות, הניבטות מן המרקע, הן מזרחיות, בין אם אסירים בבתי־כלא ובין אם מפוטרים ממפעלים. הרבה מן המזרחיים היו רוצים לשכוח את מזרחיותם, ולכן כל הצגה, שתזכיר במשהו מזרחיות, נתפסת אצלם כעוינת.

צעיר ממוצא פולני מתייחס לפולניות שלו בשנים האחרונות כמעט כמו למחלה. צוחקים ולועגים לפולניות שנותרה בו. לא כן המזרחיים: עדיין אינם חזקים עד כדי יכולת לצחוק לעצמם. ומסתבר, שיכולתו של אדם לצחוק לעצמו היא סימן לכוח.

בין הקומיקאים הישראלים כמעט ולא היו מזרחיים, ששיחקו דמויות אשכנזיות ונוצר חוסר איזון בצחוק ההדדי. על רקע זה מפתיע מאוד לראות את סרטו של זאב רווח (שהוא מרוקני למהדרין), "המובטל בטיטו", המוצג בבתי הקולנוע. לראשונה כמעט מוצגות דמויות אשכנזיות בהיבטים שליליים ביותר. דמותו של איש מפלגה אשכנזי, המועל בכספי ציבור ובונה לעצמו וילה מכספים שהיו מיועדים לגן ילדים בשכונת מצוקה. גיבור הסרט, בטיטו, בדומה לסאלח שבתי, הוא איש עממי ופשוט, שבכוח תמימותו ובחוכמתו הישרה הוא מתגבר על בעלי השררה וזוכה לנתח מן העוגה, שהיתה שמורה רק לאשכנזים.

עדיין מושלת אצלנו בכיפה הגישה התובעת ישראליות נקייה מסימני היכר של ארץ המוצא, הכל רוצים להיות ישראלים להמדרין. יש בכך התכחשות ודחייה לכל דבר הבא מן המהויות הקודמות וכך מספידים מיגוון של ריחות וטעמים.

אינני מציע בשום פנים ואופן לפסול את סאלח שבתי להצגה על במה. קודם כל, מפני שיש בזה סתימת פיות ופגיעה בחופש הביטוי. וגם מפני שכדאי להתייחס לישראלים כאל ציבור בוגר יותר, ובכל מקרה מעניין לראות מה תהיה תגובתו.

...ואפשר גם להגיע ישר לטיסה.

שירות "טרום־טיסה"!

בלעדי לטסים באל על:
שירות טרום־טיסה ניתן בערב שלפני הטיסה לכל הטיסות היוצאות בין השעות 05:00 ל־14:00. בדלפק שירות טרום־טיסה נרשמים לטיסה, מקבלים כרטיס עלייה למטוס ומפקידים את המזוודות.

שירות טרום־טיסה פועל בכל ערבי השבוע (למעט ליל שבת וערבי חג).

בתל־אביב:
מסוף אל על ליד תחנת הרכבת ברח׳ ארלוזורוב, בשעות 16:00–23:30.

בירושלים:
בנין סנטר 1, רח׳ ירמיהו 49 פינת רח׳ יפו (ליד התחנה המרכזית של אגד) בשעות 16:00–23:00.

בחיפה:
רח׳ העצמאות 80, בשעות 18:30–22:00

(במוצ״ש וחגים החל מצאת השבת או החג).

הלב ממריא אל על

EL AL אל על

מרינה קלאב אילת -

ארוח בסיגנון חדש

מלון הסוויטות החדש,
מאפשר בילוי חופשה באילת שטופת השמש
ברמה גבוהה ובמחיר נמוך.
מרינה קלאב הוא מלון סוויטות בשיטת ה-SELF CATERING,
המציע לאורחים סוויטה מהודרת,
מרוהטת, מצוידת ונוחה. בכל סוויטה מטבחון עם כל האבזרים,
טלפון, רדיו, טלויזיה בהשכרה,
חדר שינה (או שניים) וחדר מגורים.
בנוסף - בריכת שחיה למבוגרים ולילדים,
מינימרקט, חדר משחקים, חדר טלויזיה, בוטיק, מסעדת גריל,
בית קפה, בר ובמרחק הליכה -
חוף ים ואתרי הבילוי והספורט של אילת.

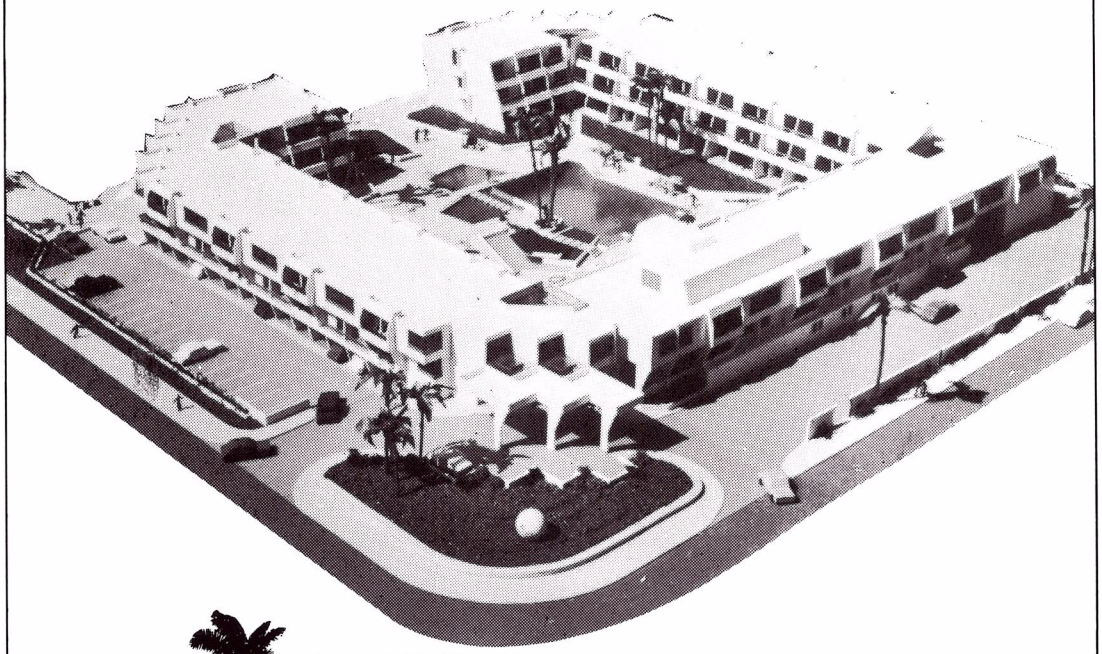

מרינה קלאב

מלון סוויטות, החוף הצפוני, אילת.

הזמנות: 03-299946

הבימה 70
התיאטרון הלאומי

מנהל כללי **שמואל עומר** מנהל אמנותי **עמרי ניצן**

חבר הנאמנים של תיאטרון "הבימה":

צבי צור, יו"ר
אברהם אגמון
יונה אטינגר
שמעון אלכסנדרוני
ישראל בקר
יוסף גבע
דר' מנוחה גלבוע
דב היינסדורף
פרופ' שמעון זנדבנק
פנחס מעוז
דר' אברהם נאמן
שמואל עומר
טובה פרדו
אבא פרומצ'נקו
גבריאל צפרוני
יקותיאל קרן
אברהם רונאי
שר שלום שירן
בן־ציון תומר

יו"ר אגודת ידידי "הבימה": רות איזקסון

שחקני התיאטרון:

יהודה אפרוני
מישה אשרוב
נחום בוכמן
ישראל בידרמן
ישראל בקר
שלמה בר־שביט
רולף ברין
שושנה דואר
יעל דרויאנוב
מרים זוהר
עדה טל
אליעזר יונג
שמואל סגל
נסים עזיקרי
שמואל עצמון
שמעון פינקל
אלכס פלג
טובה פרדו
פנינה פרח
דליה פרידלנד
ליא קניג
ישראל רובינצ'יק
שמואל רודנסקי
אברהם רונאי
צבי שטולפר

שחקנים לעונת תשמ"ח:

טטייאנה אולייר־קנליס
ברוריה אלבק
יונה אליאן
מוסקו אלקלעי
יעל אמיתי
יוסי בנאי
ששון גבאי
רבקה גור
ליאת גורן
מירב גרי
עזרא דגן
עמי ויינברג
שמואל וילוז'ני
אורלי זילברשץ־בנאי
יובל זמיר
חיים חובה
רמי חזקיהו
יוסי יבלונקה
מיכאל כורש
שמעון כהן
עדי לב
אברהם מור
יוסי פולק
דורית פלד
יעל פרל
אתל קובינסקא
דבורה קידר
עופר שיקרצי
שלום שמואלוב

דרמטורג **ערן בניאל**
בימאי בית **מיכאל גורביץ**
חנן שניר
מנהל מוסיקלי **פולדי שצמן**

מינהלן **יוסי רודן**
מנהל יצור **יצחק בוצר**
מנהל ייצור להצגה **סימון רובנובסקי**
מנהל הפקות **בני צרפתי**
מנהל במה **נתן לייבוביץ**

סגן מנהל טכני **שמואל בושארי**
ביצוע תאורה **אורי פולאצ'ק**

ביצוע תלבושות **משה רוגובסקי, דניס לנגי**
פיאות **ליליה בורושבסקי**
יצור אביזרים **שלמה לייבוביץ**
אביזרים להצגה **עמליה גולדבלט**
ביצוע תפאורה **"ארגונית"**
ציור מסכים **מירטה ריינרמן**
ניהול מח' אביזרים **חנה חסין**
מפעיל מערכות קול **מני בז'רנו**
חשמלאי בית **צבי רודיך**

מנהל מכירות **ישראל שחם**
מזכירת התיאטרון **חני זליגסון**
יחסי ציבור **אדיבה גפן**
פרוייקטים מיוחדים **רוני כרמל**
מנהלת חשבונות ראשית **פנינה בראון**
קופאי ראשי **פנחס בן־יהודה**
סדרן ראשי **דוד עמר**

סדר צילום **צפריר בע"מ**
דפוס **דפוס רם**
צילומים **יוכי לנג**
תכניה **רות טון מנדלסון**
עיצוב גרפי **סטודיו שתיים**

THE COMISSARS

YEHEZKEL SHULTHEISS **AVRAHAM RONAI**

ZULTZBOIM **MOSCU ALKALAI**

NARCISSA **YAEL AMIT**

BAR-HONIG **MISHA NATAN**

DANIEL WEISSBERGER **AMI MANDELMAN**

SINGERS

ALIZA ABERGIL, HEDVA MELLER, YAFIT RICE, ADAM ZIELBERMAN

DANCERS

AHIA AVIZEMER, LILACH BARDA, ANAT BEN-DAVID, ZVIKA BEN-HAMO/HAGAY BEN-YEHUDA, ZAFNAT DAGAN, JANET FUX, MICHAL FARCHI, ORIT GOLDBERG, ZION MARZIANO, YARON MAIDAN, SUZI NEGELSCHMITZ, REUVEN PARTOK, DANNY SCHWARTZ, YOSSI ZABETZKI, DAFNA ZAMIR

THE ORCHESTRA

DRUMS **IKI LEVI**

PERCUSSION **OREN BALABAN**

BASS GUITAR **MICHA MICHAELI**

GUITARS **SHMUEL BUDAGOV**

SYNTHESIZER **DARIO MALCHI**

FLUTE, CLARINETS, SAXOPHONES **PETER VERTHEIMER/GURI AGMON**

TRUMPET **AVRAHAM PELDER**

TROMBONE **MIKI DOR**

FIRST VIOLIN AND VIOLA **EYAL SHILOACH**

VIOLINS **YARON DAVID, IDA GLAZER, EMA MELMAN EITAN ORNI, CARMELA SHOCHAT-LAIMAN,**

The Time: 1949, some months after the establishment of Israel, the big "Aliah" period.
The Place: The Transition Camp, the nearby Kibbutz "Birkat-Hagalil" and the forest near the kibbutz.

THE CAST:

SALLAH'S FAMILY

SALLAH SHABATI **ZEEV REVACH**

ETROGA, his wife **GEULA NUNI**

SHIMON, their eldest son **YEHUDA ELIAS**

HABOOBA, their daughter **DAPHNA DEKEL**

NISSIM **EYAL LEVI / ERAN YUVAN**
MAZAL **MILLI HARARI / SHIRLI KERELMAN**
PNINA **SHARON ZARFIAN**
ABDALLAH **KFIR DAHAN / EREZ ROZENVAX**
} Sallah's young children

JULA **SHULAMIT ADAR**

THE PEOPLE OF THE TRANSITION CAMP

GOLDSTEIN **AVRAHAM MOR**

OLD MAN **REUVEN GOLDWASER**

THE BUM **YOSSI ASHDOT**

THE BUM **VARDINA COHEN**

THE HUNGARIAN **ELI MAGOLIANI**

BIG GUY **GREGORI TAL**

THE INNKEEPER **DEBBY BESERGLIK**

WAITRESS **SIGI HAZMA**

THE KIBBUTZNIKS

NEUMAN, the treasurer **SHIMON LEV-ARI**

FRIDA, the secretary **NIRA RABINOVITCH**

CHECHIK, work manager **DAVID DAOR**

BAT-SHEVA **HANI NACHMIAS**

ZIGI **REUVEN LAVI**

A nostalig musical in two acts

WRITTEN AND DIRECTED BY **EPHRAIM KISHON**

MUSIC & ORCHESTRATION BY **NURIT HIRSH**

LYRICS BY **HAIM HEFFER**

SETS BY **RONI TOREN**

COSTUMES BY **YAEL PARDES**

CHOREOGRAPHY BY **GAVRI LEVI, SHLOMO ROSMARIN**

CONDUCTOR **MOSHE ZORMAN**

LIGHTING BY **ARIE KATZ**

STAGE MANAGER **KORALIA SEGAL**

CREW CHIEF **RAMI LEVI**

ASSIS. DIRECTOR **TAL HARARI, RAM HELFAND**

ASSIS. STAGE MANAGER **YAACOV KORAH**

COREPÉTITÉUR **HAIM GRINSPON**

VOCAL COACHING **RACHEL HOCHMAN**

ASSIS. TO COSTUMES DESIGNER **HAVA DORON**

SOUND BY **JONATHAN DEANS OF AUTOGRAPH SOUND, LONDON**

SOUND EQUIPMENT BY **MORE PRODUCTIONS LTD.**

First performance: The Rovina Hall, 21 April 1988,

Length: about 3 hrs. including interval

SALLAH SHABATI

The musical "Sallah Shabati" gets its inspiration from a movie by the same name and from a collection of skits and radio plays which were written by Ephraim Kishon. The skits depict the days when he himself lived in a Transition Camp named "Sha'ar Haaliyah" near Haifa in 1949, and later as a member of Kibbutz "Kfar Hachoresh" near Nazareth.

The musical brings to the stage those popular characters from the world of Sallah Shabati: his beloved daughter Habooba; his wife Etroga; the children Mazal, Shimon, Nissim and Ovadia (Abdallah); and also Jula, who considers herself a member of the family.

In addition one can see also well known characters from the kibbutz, such as Neuman the Treasurer, Frida the Secretary, Batsheva "the social worker", Chechik the Work Manager and Zigi the Educator who is in love. Joining the old familiar characters on stage, are many new ones, such as the happy bunch at the transition camp headed by "Mr. Goldstein", the five party workers who accompany the events with song and dance, and last but not least — the author himself with all his weaknesses.

The two acts tell the story of Sallah's family from the time they enter the transition camp "Tushia B" until the double wedding of Zigi to Habooba and Shimon to Batsheva. The musical doesn't lack in social criticism. It describes the struggles of Sallah, the new immigrant, against the prejudices and indifference of the establishment.

The backgammon champion tries every possible way to get an apartment, first by selling his vote at the elections and later by posing for photos for the United Jewish Appeal. More than once Sallah gets desperate, but the deep love he holds for the young Jewish State and his fellow man, help him get out of his dire straights.

General Manager: Shmuel Omer, Artistic Director: Omri Nitzan

הבימה

HABIMAH NATIONAL THEATRE

איך מעבדים רעיון למחזה?

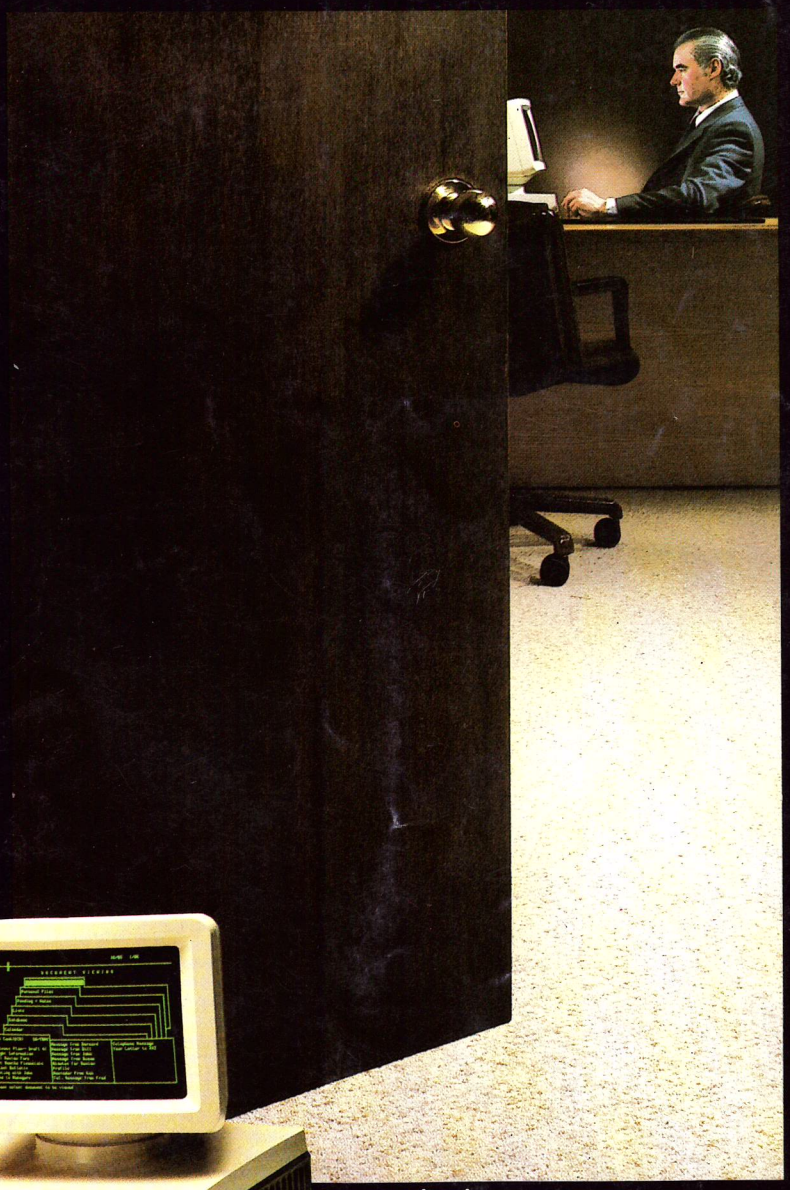

AES מעבדי תמלילים
שגונבים את ההצגה.

BR במברגר-רוזנהיים בע"מ
הפתרון המשולב למשרד הממוחשב. AES • LANIER • SANYO